

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/148/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523201372
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8523201372.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. D. B., nar. XX.XX.XXXX, a mal. E. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom F. XXX, G. H. F. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov: matky I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Levoča a otca E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Šaca, o návrhu osoby, ktorej ma byť dieťa zverené: J. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, t. č. F. XX, v konaní o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke J. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, t. č. bytom F. XX.

II. Navrhovateľka J. E., nar. XX.XX.XXXX je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

III. Matka mal. detí I. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. detí A. B., C. B., D. B. a E. B. sumou vo výške 36,83 eur mesačne a to pre každé z mal. detí, ktoré výživné je povinná uhrádzať vždy do 20-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Otec mal. detí E. E., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu mal. detí A. B., C. B., D. B. a E. B. sumou po 36,83 eur mesačne a to pre každé z mal. detí, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 20-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka J. E. podala na tunajší súd návrh, ktorým žiadala, aby súd zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti /NOS/ mal. deti A., C., D. a E. B..

Návrh odôvodnila tým, že maloleté deti A., C., D., E. B. pochádzajú z družského vzťahu jej brata E. E., nar. XX.XX.XXXX a I. B., nar. XX.XX.XXXX. Obaja rodičia boli na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. V skúšobnej dobe sa rodičia neosvedčili a vykonávajú uložené tresty odňatia slobody na 2 roky ako tresty nepodmienečne v trestnej veci pod sp. zn. 1 T/58/2016. Do výkonu trestu odňatia slobody majú nastúpiť

obaja do 30.11.2023. V ďalšej trestnej veci pod sp. zn. 1T/62/2020 bol E. E. uložený trest odňatia slobody na 78 mesiacov nepodmienečne a I. B. bol uložený trest odňatia slobody na 68 mesiacov nepodmienečne. Uvedený rozsudok už nadobudol právoplatnosť. Je sestrou otca detí, tetou mal. deťom. Žije v družskom vzťahu s K. B., nar. XX.XX.XXXX, spolu majú päť mal. detí D. E., nar. XX.XX.XXXX, D. E., nar. XX.XX.XXXX, L. E., nar. XX.XX.XXXX, dvojčatá M. a A. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorým zabezpečuje riadnu starostlivosť.

Mal. deti okrem mal. D. (má ukončenú povinnú školskú dochádzku) navštevujú ZŠ s MŠ v Lomničke, kde si riadne plnia povinnú školskú dochádzku. Jej druh K. B. súhlasí, že bude zabezpečovať starostlivosť mal. deťom svojho brata. S druhom sú nezamestnaní, nie sú vedení na ÚPSVaR v Starej Ľubovni ako uchádzači o zamestnanie. Príjmom rodiny je rodinný prídavok na štyri deti v mesačnej sume 240, eur. Príležitostne sme chodili zarobiť spievaním a hraním do Nemecka. t. č. už nechodia. V domácnosti majú mesačné výdavky na elektrinu 30,- eur za vodu 15,- eur, za internet 23,- eur a bežné výdaje na chod domácnosti. Nemá žiadne pôžičky, iba dlh na zdravotnej poisťovni a s financiami vie hospodáriť.

Obývajú časť murovaného domu, kde majú k dispozícii 2 izby, kuchyňu a spálňu, ktoré nie sú predelené stenou. Domácnosť je zariadená novým funkčným a potrebným nábytkom. V domácnosti je zavedená elektrina a voda. Domácnosť je vykurovaná tuhým palivom.

Cíti sa byť spôsobilá starať sa o deti svojho brata, nemá vážne zdravotné problémy, nenavštevuje žiadne odborné ambulancie, ktoré by jej v tom bránili a je schopná sa riadne postarať o mal. deti. Súhlasí s vykonávaním osobnej starostlivosti o mal. deti a to až do doby, kým ich rodičia budú vo výkone trestu odňatia slobody.

Absolvovala psychologické poradenstvo na RPPS. Neodkladným opatrením č. k. 4P/139/2023 zo dňa 22.11.2023 Okresný súd Stará Ľubovňa nariadil rodičom I. B., nar. XX.XX.XXXX a E. E., nar. XX.XX.XXXX odovzdať mal. deti A., C., D. a E. B. do jej starostlivosti a od 27.11.2023 im zabezpečuje osobnú starostlivosť.

2. Súd uznesením č. k. 4P/148/2023-12 zo dňa 14.12.2023 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa./ÚPSVaR/.

3. Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, spolu s návrhom na vyjadrenie a vo veci vytýčil pojednávanie.

4. Rodičia mal. detí sa na pojednávanie nedostavili, predvolanie mali riadne a včas vykázané, k návrhu sa nevyjadřili, a preto súd vo veci pojednával v ich neprítomnosti v zmysle ust. § 180 CSP.

5. Na pojednávaní navrhovateľka zotrvala na obsahu podaného návrhu. Poukázala na tú skutočnosť, že dôvodom podania návrhu je to, že jej je mal. detí ľúto, pretože sú to deti bratove a obaja rodičia sú vo výkone trestu, a preto sa o mal. deti chce postarať. Cíti sa schopná o tieto mal. deti postarať. Má vek 36 rokov a z jej vzťahu s druhom K. B. pochádzajú tiež 4 mal. deti a to D., L., dvojčatá A. a M.. Títo najmladší už majú vek 14 rokov, najstaršia dcéra má vek 18 rokov. Tiež mám aj staršiu dcéru, ktorá už je vydatá, má 21 rokov a už má 3 deti.

Je nezamestnaná, nie je ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Do času, kým sa nestarala o bratove deti chodila si privyrábať s rodinou do Nemecka, kde sme chodili spievať. Za týždeň si zarobila cca 400,- až 500,- eur.

Toho času býva u brata na čísle XX, predtým bývala v F. č. XX, ale sa presťahovala k mal. deťom na číslo XX, pretože je to bližšie k matke, otcovi a k bratovi. Sú tam k dispozícii dve izby, elektrika, zavedená voda, sociálne zariadenie WC ešte nemá. Kúpeľňu má však mama, čiže deti hygienu zabezpečenú majú u mami, čo je hneď dom vedľa.

Pokiaľ ide o príjem, poberá rodinné prídavky na svoje štyri mal. deti v sume po 60,- eur na jedno dieťa. Potom poberá opakovaný príspevok v náhradnej osobnej starostlivosti na štyri deti v sume 1050,- eur mesačne.

O mal. deti je riadne postarané, s deťmi nemá toho času žiadne výchovné problémy.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní konštatoval, že súhlasí s podaným návrhom, poukázal na správu, že naďalej zotrvávajú dôvody zverenia mal. detí do starostlivosti tety. Rodičia sú obaja vo výkone trestu odňatia slobody. Deti sa teda ocitli bez zákonného zástupcu. Teta je schopná sa postarať o netere a synovca, nemá zdravotné ťažkosti, ktoré by jej v tom bránili. Je spôsobilá svoje netere a synovca vychovávať, zabezpečovať im celkovú starostlivosť. Druh súhlasí so zverením mal. detí do náhradnej

osobnej starostlivosti, a preto navrhuje, aby súd dočasne upravil pomery na strane detí, kým budú rodičia vo výkone trestu odňatia slobody.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky - osoby, ktorej má byť dieťa zverené, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi doloženými do spisu ako aj obsahom neodkladného opatrenia vo veci 4P/139/2023 zo dňa 22.11.2023 a zistil že skutkový stav zodpovedá stavu tak, ako je horeuvedené.

8. Zo správy Obce Lomnička súd zistil, že navrhovateľka býva s mal. deťmi na čísle XX. O mal. deti sa stará riadne, zabezpečuje im hygienu ako aj všetky ostatné potreby, s čím jej pomáha jej druh K.. V obci má dobrú povesť, nevyvoláva žiadne spory. Komisiou pre verejný poriadok riešení neboli.

9. Zo správy ÚPSVaR Stará Ľubovňa vyplývajú skutočnosti a tvrdenia uvádzané účastníkmi na dnešnom pojednávaní so zámerom vhodnosti zverejnia mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, nakoľko toto je v záujme všetkých mal. detí.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

10. Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"). Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť na náhradnej osobnej starostlivosti prarodič, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia., osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému

dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazovali tejto osobe, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa ods. 9 cit. zákonného ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Právne posúdenie vecí:

14. Predmetom konania je zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 44 Zák. o rodine, ich príbuznej – tete, sestre otca mal. detí, nakoľko obaja rodičia mal. detí sú vo výkone trestu odňatia slobody a tak mal. deti sa ocitli bez zákonného zástupcu, ktorý by zabezpečoval ich potreby. Deťom t.č. zabezpečuje starostlivosť sestra otca mal. detí na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu o dočasnom zverení mal. detí do jej starostlivosti. Táto je schopná sa o mal. deti postarať, nemá zdravotné ťažkosti, ktoré by jej v tom bránili. Taktiež z prešetrenia pomerov na strane navrhovateľky vyplynulo, že takéto riešenie vzniknutej situácie je v najlepšom záujme mal. detí, ktoré pri vykonanom pohovore s týmto tiež súhlasili.

15. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd poukazuje na to, že zverením mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vyživovacia povinnosť rodiča nezaniká. Tiež poukazuje na to, že príjmy rodičov mal. detí vo výkone trestu neboli zdokladované, avšak tieto sú vo väčšine prípadov len na minimálnej úrovni. V zmysle ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrené dieťa a tak na túto minimálnu výšku výživného súd zaviazal matku a otca tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Táto suma sa každý rok k 1. júlu mení, z čoho vyplýva, že dochádza aj k zmene výšky minimálneho výživného. Stanovená minimálna výška výživného od 01.07.2022 doposiaľ je v sume 36,83 eur.

16. S poukazom na vykonané dokazovanie a cit. zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti ich tete – sestre ich otca, ktorá im zabezpečuje t. č. starostlivosť, je v najlepšom záujme mal. detí, a preto návrhu vyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Stará Ľubovňa.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.